EL

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ

ΕΥΡΩΣΥΣΤΗΜΑ

ΓΝΩΜΗ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΤΡΑΠΕΖΑΣ

της 16ης Μαρτίου 2009

κατόπιν αιτήματος του Υπουργείου Οικονομικών Κύπρου
σχετικά με νομοσχέδιο που τροποποιεί τους περί Αξιών και Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου (Κεντρικό Αποθετήριο και Κεντρικό Μητρώο Αξιών) Νόμους του 1996 έως 2008

(CON/2009/21)

Εισαγωγή και νομική βάση

Στις 20 Φεβρουαρίου 2009 η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα (ΕΚΤ) έλαβε από το Υπουργείο Οικονομικών Κύπρου αίτημα για τη διατύπωση γνώμης σχετικά με νομοσχέδιο που τροποποιεί τους περί Αξιών και Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου (Κεντρικό Αποθετήριο και Κεντρικό Μητρώο Αξιών) Νόμους του 1996 έως 2008 (εφεξής το «νομοσχέδιο»).

Η αρμοδιότητα της ΕΚΤ για τη διατύπωση γνώμης βασίζεται στο άρθρο 105 παράγραφος 4 της συνθήκης για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας και στο άρθρο 2 παράγραφος 1, πέμπτη περίπτωση της απόφασης 98/415/ΕΚ του Συμβουλίου της 29ης Ιουνίου 1998 σχετικά με τη διαβούλευση της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας με τις εθνικές αρχές για τα σχέδια νομοθετικών διατάξεων[1], δεδομένου ότι το νομοσχέδιο αφορά συστήματα πληρωμών και διακανονισμού. Η παρούσα γνώμη εκδόθηκε από το διοικητικό συμβούλιο, σύμφωνα με το άρθρο 17.5 πρώτη πρόταση του εσωτερικού κανονισμού της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας.

1. Σκοπός του νομοσχεδίου

Η ΕΚΤ αντιλαμβάνεται ότι με το νομοσχέδιο σκοπείται η ενσωμάτωση συγκεκριμένων σχολίων που η ίδια διατύπωσε στο πλαίσιο δύο προηγούμενων γνωμών της αναφορικά με σχέδια νομικών πράξεων για το Χρηματιστήριο Αξιών Κύπρου (ΧΑΚ) ή/και το Κεντρικό Αποθετήριο και Κεντρικό Μητρώο Αξιών (ΚΑΚΜΑ)[2]. Με το νομοσχέδιο προτείνεται ιδίως, σύμφωνα και με προηγούμενες συστάσεις της ΕΚΤ[3], η τροποποίηση των άρθρων 3 και 6 των περί Αξιών και Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου (Κεντρικό Αποθετήριο και Κεντρικό Μητρώο Αξιών) Νόμων του 1996 έως 2008 (εφεξής ο «βασικός νόμος»), με

1 ΕΕ L 189 της 3.7.1998, σ. 42.

2 Βλ. γνώμη CON/2006/9 της ΕΚΤ της 22ας Φεβρουαρίου 2006 κατόπιν αιτήματος του Υπουργείου Οικονομικών Κύπρου σχετικά με νομοσχέδιο που τροποποιεί τους περί Αξιών και Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου (Κεντρικό Αποθετήριο και Κεντρικό Μητρώο Αξιών) Νόμους του 1996 έως 2005 και γνώμη CON/2006/37 της ΕΚΤ της 11ης Ιουλίου 2006 κατόπιν αιτήματος του Υπουργείου Οικονομικών Κύπρου σχετικά με δύο σχέδια κανονιστικών αποφάσεων του Συμβουλίου του Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου.

3 Βλ. παραγράφους 4.1 και 5.2 γνώμης CON/2006/9 της ΕΚΤ και παραγράφους 3.3 και 3.5 γνώμης CON/2006/37 της ΕΚΤ.

σκοπό τόσο τον περιορισμό της έκτασης των εξουσιών του Συμβουλίου του ΧΑΚ σε τεχνικά μόνο ζητήματα[4], προς αποτροπή του κινδύνου παρεμβάσεων σε ζητήματα απτόμενα του αμετάκλητου του διακανονισμού, όσο και την αποσαφήνιση της έκτασης της ευθύνης του ΧΑΚ έναντι των πελατών του από τη διαχείριση του ΚΑΚΜΑ και σε ό,τι αφορά την ορθή καταχώρηση των οικείων στοιχείων ή/και πράξεων. Με την επιφύλαξη των ακόλουθων παρατηρήσεων η ΕΚΤ χαιρετίζει την πρωτοβουλία της αιτούσας αρχής να διευθετήσει ρητά τα προαναφερθέντα εκκρεμή θέματα.

2. Ειδικές παρατηρήσεις

2.1 *Παρατηρήσεις σχετικά με την προτεινόμενη τροποποίηση του άρθρου 6 του βασικού νόμου*

2.1.1 Η ΕΚΤ αντιλαμβάνεται ότι σκοπός της προτεινόμενης τροποποίησης του άρθρου 6 του βασικού νόμου είναι να άρει κάθε εναπομείνασα αμφιβολία ως προς την έκταση της ευθύνης του Συμβουλίου του ΧΑΚ από τη διαχείριση του ΚΑΚΜΑ. Με την επιφύλαξη ορισμένων εξαιρέσεων[5], επί του παρόντος η ευθύνη του Συμβουλίου του ΧΑΚ δεν ρυθμίζεται συνολικά από τις διατάξεις του βασικού νόμου ή των Κανονισμών του ΧΑΚ. Νοουμένου ότι η προτεινόμενη τροποποίηση του άρθρου 6 αναγνωρίζει ότι το ΧΑΚ, υπό την ιδιότητα του κυρίου και διαχειριστή του ΚΑΚΜΑ, υπόκειται στην εφαρμογή των γενικών αρχών του ισχύοντος στην Κύπρο πλαισίου διατάξεων για τα αστικά αδικήματα[6], δια της άσκησης κατά το αστικό δίκαιο ενδίκων μέσων είτε για αμέλεια κατά την άσκηση εξουσίας προβλεπόμενης στο νόμο είτε για παράβαση καθήκοντος προβλεπόμενου στο νόμο, η ΕΚΤ δεν έχει σχόλια να διατυπώσει ως προς το πνεύμα της προτεινόμενης τροποποίησης του άρθρου 6.

2.2 *Παρατηρήσεις σχετικά με την προτεινόμενη τροποποίηση του άρθρου 3 του βασικού νόμου*

2.2.1 Η ΕΚΤ επιθυμεί να διατυπώσει τα ακόλουθα σχόλια όσον αφορά το άρθρο 3 του βασικού νόμου, ο οποίος στην ισχύουσα μορφή του προβλέπει ότι το ΧΑΚ έχει την εξουσία προς «σύσταση, διοίκηση και διαχείριση» του ΚΑΚΜΑ, κατά τα οριζόμενα στις οικείες διατάξεις του εν λόγω νόμου και στους Κανονισμούς ή/και τις Κανονιστικές Αποφάσεις που εκδίδονται δυνάμει αυτού. Ακολούθως προς τις προηγούμενες γνώμες της ΕΚΤ και δεδομένης της ενσωμάτωσης της οδηγίας για το αμετάκλητο του διακανονισμού[7] στο εσωτερικό δίκαιο, το άρθρο 3 του βασικού νόμου θα μπορούσε να διευκρινιστεί περαιτέρω, ώστε να προκύπτει σαφώς ότι οι εξουσίες λήψης

---

4 Όσον αφορά τις αρμοδιότητες του Συμβουλίου του ΧΑΚ και τη φύση των εξουσιών του για τη λήψη αποφάσεων, βλ. ιδίως τις παραγράφους 1.2, 3.1 και 4.1 της γνώμης CON/2006/9 της ΕΚΤ.

5 Οι μόνες ρητές αναφορές σε θέματα σχετικά με την ευθύνη απαντούν: i) στο άρθρο 17Α του βασικού νόμου, το οποίο αποκλείει την ευθύνη του γενικού διευθυντή του ΧΑΚ έναντι οποιουδήποτε επηρεαζόμενου προσώπου, στις περιπτώσεις που αυτός προβαίνει σε διόρθωση λαθών κατά την καταχώρηση στοιχείων στο ΚΑΚΜΑ καλή τη πίστει, και ii) στις παραγράφους 3 και 4 του Κανονισμού 16 των περί Αξιών και Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου (Καταχώρηση, Διαπραγμάτευση και Εκκαθάριση Άυλων Κινητών Αξιών) Κανονισμών, ο οποίος αποκλείει την ευθύνη του διευθυντή του ΧΑΚ έναντι οποιουδήποτε μέλους του ΧΑΚ ή τρίτου, στις περιπτώσεις που ο διευθυντής προβαίνει σε (ή απέχει από) ενέργειες με σκοπό την περάτωση της εκκαθάρισης και του διακανονισμού συναλλαγής σε εισηγμένους τίτλους ή την παράδοση των τίτλων, όταν το οικείο μέλος του ΧΑΚ έχει παραλείψει να εκπληρώσει τις σχετικές υποχρεώσεις του.

6 Βλ. Περί Αστικών Αδικημάτων Νόμο (Κεφ. 148, όπως τροποποιείται).

7 Οδηγία 98/26/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 19ης Μαΐου 1998 σχετικά με το αμετάκλητο του διακανονισμού στα συστήματα πληρωμών και στα συστήματα διακανονισμού αξιογράφων (ΕΕ L 166 της 11.6.1998, σ. 45).

αποφάσεων του ΧΑΚ αφορούν μόνο τεχνικά ζητήματα, τα οποία θα καθορίζονται εντός του πλαισίου εκκαθάρισης και διακανονισμού που προβλέπει η κείμενη εθνική νομοθεσία. Εξάλλου, παρά το γεγονός ότι τα άρθρα 17Α και 24 του βασικού νόμου αναφέρονται ήδη στην ενσωμάτωση της ως άνω οδηγίας στο εθνικό δίκαιο[8], η ΕΚΤ θεωρεί ότι η προτεινόμενη τροποποίηση του άρθρου 3 δεν κινείται επαρκώς προς την κατεύθυνση της ξεκάθαρης αντιμετώπισης των επιφυλάξεων που έχουν διατυπωθεί στις προηγηθείσες γνώμες της. Καθώς οι διαφορές μεταξύ της τρέχουσας και της προτεινόμενης διατύπωσης του άρθρου 3 είναι μάλλον ελάσσονες, η δε εξαγωγή συμπερασμάτων όσον αφορά τα όρια των εξουσιών θέσπισης κανόνων του Συμβουλίου ΧΑΚ θα απαιτούσε ερμηνεία της σχετικής διάταξης, η ΕΚΤ καλεί την αιτούσα αρχή να αποτυπώσει σαφέστερα στο κείμενο του νομοσχεδίου τους σκοπούς που προβάλλει στο συνοδευτικό αυτού επεξηγηματικό σημείωμα.

Η παρούσα γνώμη θα δημοσιευθεί στο δικτυακό τόπο της ΕΚΤ.

Φρανκφούρτη, 16 Μαρτίου 2009.

[υπογραφή]

Ο πρόεδρος της ΕΚΤ

Jean-Claude TRICHET

8 Περί του Αμετάκλητου του Διακανονισμού στα Συστήματα Πληρωμών και στα Συστήματα Διακανονισμού Αξιογράφων Νόμος του 2003.